ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2563

ผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการด้านบัญชี จังหวัดเชียงใหม่

วสันต์ ครองมี[1*] ปุณยวีร์ ยังดี[2] พุฒิสรรค์ เกตุมรรค[3]

Received: March 12, 2020
Revised: April 29, 2020
Accepted: May 15, 2020

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานในสำนักงานบริการด้านบัญชีจังหวัดเชียงใหม่ มีประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทำบัญชีสำนักงานบริการจัดทำบัญชี จำนวน 67 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลด้านทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ทักษะด้านการปรับตัว ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ และทักษะด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ทำบัญชี

คำสำคัญ: ความสำเร็จในการทำงาน ทักษะนักบัญชียุคดิจิทัล

[1] ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี บริษัทสำนักงาน อีวาย จำกัด

[2] ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี บริษัท เอเอ็นเอส ออดิท จำกัด

[3] บริการดูแลลูกค้าด้านซอฟต์แวร์ระบบบัญชี บริษัท เอส เอ็ม แอล ซอฟต์ จำกัด

* Corresponding E-mail: Wasan.Krongmee@th.ey.co

Impacts of Digital Accountant Skills for Successful Work of Accounting Firms in Chiang Mai

Wasan Krongmee[1*] Punyave Youngdee[2] and Phutthisan Ketmak[3]

Abstract

The purpose of this research is to examine effects of professional skills in successfully digitized work in accounting firms in Chiang Mai. The sample population are 67 accountants in accounting firms. Questionnaire is considered used as an instrument for data collection. The descriptive statistical and multiple regression analysis are also used to analyze and test hypotheses. The research results show that digital accountant skills including operation standards skills, adaptable skills, business knowledge, continued learning skills have positive impacts on successful work.

Keywords: Digital Accountant Skills, Work Success

[1] Audit Assistant, EY Office Company Limited

[2] Audit Assistant, ANS Audit Company Limited

[3] Accounting software customer service, SML soft Company Limited

บทนำ

ในปัจจุบันโลกกำลังเข้าสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมเนื่องจากเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในบางอุตสาหกรรมเลือกใช้หุ่นยนต์แทนแรงงานคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน (พิชัย ชุณหวชิร, 2561) จึงทำให้หลายอาชีพจะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้อยู่รอดได้โดยเฉพาะวิชาชีพบัญชีที่ต้องทำตัวเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลจะต้องปรับแนวคิดและสร้างบทบาทในการเป็นคู่คิดผู้บริหาร ต้องก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง ติดตามข่าวสารทางการเงินทั่วโลก โดยนักบัญชีต้องปรับตัวเข้าสู่กระบวนการทางบัญชีระบบดิจิทัล (Digital solutions in accounting) เนื่องจากงานในระดับพื้นฐานไม่ต้องอาศัยแรงงานผู้คนทางบัญชีจำนวนมาก ๆ อีกต่อไป แต่ความต้องการนักบัญชีที่เข้าใจข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางเงินและมิใช่การเงินและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกันและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจขององค์กร (ประสัณห์ เชื้อพานิช, 2560) โดยนักบัญชีต้องมีความเข้าใจต่อกระบวนการทางบัญชีระบบดิจิทัล เช่น งานเอกสารทางบัญชีแบบไร้กระดาษ การเชื่อมต่อกับระบบ การจัดการคุณภาพของข้อมูล การจัดการคุณภาพข้อมูล การรายงานแบบเรียลไทม์ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เป็นต้น (ธนิศร์ วินิจสร, 2562)

ดังนั้นนักบัญชีควรพัฒนาตนเองเสริมทักษะข้ามศาสตร์ และติดตามความรู้ใหม่ ๆ เช่น การใช้ Big data, Data Analytics IA กับ Machine Learning, Block chain และมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง (พิชัย ชุณหวชิร, 2561) โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพบัญชี ประสัณห์ เชื้อพานิช (2560) กล่าวว่า นักบัญชีในยุคดิจิทัลจึงต้องมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ (Analytic) มีความรู้ข้ามศาสตร์ที่เหมาะสมต่อการแข่งขันอย่างเสรีโดยการมีทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัล (Digital accountant skills) หมายถึง ความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพบัญชี มีวิสัยทัศน์ที่ดี มองไกลไปข้างหน้า กระตือรือร้น ขวนขวายหาประสบการณ์พัฒนา ความรู้ใหม่ ๆ สามารถปรับตัวรับกับสิ่งใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ไปด้วย 1) ทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Operation Standards Skills) 2) ทักษะด้านการนำเสนองาน (Presentation Skills) 3) ทักษะด้านจริยธรรม (Ethics Skills) 4) ทักษะด้านการปรับตัว (Adaptable Skills) 5) ทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Technology Apply Skills) 6) ทักษะด้านความหลากหลายทางภาษา (Language Diversity Skills) 7) ทักษะด้านการวิเคราะห์ (Analytic Skill) 8) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ (Business knowledge) 9) ทักษะด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Continued Learning Skills) ซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงไปสู่ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในยุคปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งบัญชีเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารธุรกิจหากนักบัญชีหันมาให้ความสำคัญกับการปรับตัวพัฒนาทักษะของตนเองให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปก็จะสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานได้เป็นอย่างดี

จังหวัดเชียงใหม่ถือเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ที่มีมูลค่าการค้าสูงมีการจ้างงานและสร้างรายได้จากหลายส่วนทั้งภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว โดยในเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2562 พบว่ามี

ภาคธุรกิจได้ทำการจดทะเบียนนิติบุคลรายใหม่เพิ่มขึ้นจำนวน 156 ราย และคงอยู่จำนวน 21,929 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2562) โดยธุรกิจเหล่านี้จะต้องมีการจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดยส่วนใหญ่ผู้ประกอบการรายใหม่มักจะเลือกใช้บริการของสำนักงานบัญชีเนื่องจากมีความสะดวกรวดเร็วและน่าเชื่อถือจึงทำให้สำนักงานบัญชีมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้ธุรกิจจัดทำบัญชีและงบการเงินได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้มีการส่งเสริมและพัฒนาบทบาทสำนักงานบัญชีให้มีคุณภาพและยกระดับสำนักงานบัญชีไทยไปสู่สากลและสร้างทางเลือกให้ลูกค้ามีโอกาสใช้บริการของสำนักงานบัญชีที่มีมาตรฐานการให้บริการ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2562) รวมถึงปัจจุบันการประกอบธุรกิจได้มีหลากหลายรูปแบบและมีความซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อเป็นเพื่อนคู่คิดแก่ผู้ประกอบการต่อไป จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานประกอบด้วย 1) ด้านความพึงพอใจในการทำงาน 2) คุณภาพของผลงาน และ 3) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการบัญชีจังหวัดเชียงใหม่โดยมีคำถามงานวิจัยคือทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการบัญชีจังหวัดเชียงใหม่อย่างไร

วัตถุประสงค์

เพื่อทดสอบผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการบัญชีจังหวัดเชียงใหม่

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวรและพฤติกรรมใหม่นี้เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจะต้องเปลี่ยนไปอย่างค่อนข้างถาวร จึงจะถือว่าเกิดการเรียนรู้ขึ้น หากเป็นการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวก็ยังไม่ถือว่าเป็นการเรียนรู้ การเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านพุทธิพิสัย 2) ด้านจิตพิสัย และ 3) ด้านทักษะพิสัย โดยในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมด้านสมองที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญา พฤติกรรมทางพุทธิพิสัยแบ่งเป็น 6 ระดับ ได้แก่ 1) ความรู้ความจำ ความสามารถในการเก็บรักษาประสบการณ์ต่าง ๆ จากการที่ได้รับรู้ไว้และระลึกถึงสิ่งนั้นได้เมื่อต้องการ 2) ความเข้าใจเป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญของสื่อ และสามารถแสดงออกใน

รูปของการแปลความ การตีความ การคาดคะเน การขยายความ หรือการกระทำอื่น ๆ 3) การนำความรู้ไปใช้ เป็นพฤติกรรมที่สามารถนำความรู้ประสบการณ์ ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจจึงจะสามารถนำไปใช้ได้ 4) การวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการคิด หรือการแยกแยะ และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน 5) การสังเคราะห์ คือ ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าเป็นเรื่องราวเดียวกันได้อย่างมีระบบเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่สมบูรณ์และดีกว่าเดิม เช่น การถ่ายทอดความคิดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย การกำหนดวางแผนวิธีการดำเนินงานใหม่ 6) การประเมินค่า คือ ความสามารถในการตัดสิน ตีราคา หรือสรุป เกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ในรูปของคุณธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งอาจเป็นไปตาม เนื้อหาสาระในเรื่องนั้น ๆ หรืออาจเป็นกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับ

ดังนี้ผู้วิจัยจึงใช้ทฤษฎีนี้อธิบายทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่เกิดจากพฤติกรรมการเรียนรู้ จนเกิดความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ค่านิยม และมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และกฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องจนก่อให้เกิดทักษะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานอันจะช่วยเพิ่มความสำเร็จในการทำงานได้มากขึ้นสอดคล้องกับณัฏฐนิชา คล้ายแก้ว (2561) ได้ใช้ทฤษฎีนี้อธิบายผลกระทบสมรรถนะของผู้สอบบัญชีและการบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย พบว่า ผู้สอบบัญชีที่มีความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค มีทักษะทางวิชาชีพ มีค่านิยมและทัศนคติทางวิชาชีพมีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี

บทบาทของนักบัญชีกับทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัล

บทบาทหน้าที่ของนักบัญชีคือการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ จำแนกแยกแยะ จัดประเภท สรุปและรายงานข้อมูลทางการบัญชีแก่ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ทำบัญชีจะต้องจัดทำบัญชีเพื่อแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริง และตามมาตรฐานการบัญชีโดยมีเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563) ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าผู้ทำบัญชีมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีของกิจการที่มีความน่าเชื่อถือทำให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม อย่างไรก็ตามปัจจุบันบทบาทนักบัญชีได้เปลี่ยนไปจากเดิมนอกจากจะมีหน้าที่ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอรายงานแล้วยังต้องเข้าใจต่อลักษณะการประกอบธุรกิจในแต่ละประเภทเนื่องจากธุรกิจประเภทต่าง ๆ มีความซับซ้อนแตกต่างกันไป โดยเฉพาะการประกอบธุรกิจในยุคดิจิทัลได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมีธุรกิจเกิดใหม่มากมาย เช่น ธุรกิจการสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งมีการนำคริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการระดมทุนผ่านการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชนโดยมีระบบให้ทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันได้ เช่น กรณีของการซื้อขาย Bitcoin เป็นต้น (พรรณี วรวุฒิจงสถิต, 2561) ดังนั้นนักบัญชีต้องทำความเข้าใจกับบริบทพื้นฐาน

การประกอบธุรกิจในลักษณะต่าง ๆ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจยุคดิจิทัลให้มากขึ้นเพื่อให้การจัดทำบัญชีมีประสิทธิภาพสูงสุดนักบัญชียุคใหม่จึงต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอโดยการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เสริมทักษะใหม่ ๆ ติดตามความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจรวมถึงการติดตามความรู้เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในงานบัญชีโดยเฉพาะการมีทักษะที่เหมาะสมในยุคดิจิทัลจะช่วยให้นักบัญชีมีความสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพแม้นว่าจะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ก็ตาม

ทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัล (Digital accountant skills) หมายถึง ความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพบัญชี มีวิสัยทัศน์ที่ดี มองไกลไปข้างหน้า กระตือรือร้น ขวนขวายหาประสบการณ์พัฒนาความรู้ใหม่ๆ สามารถปรับตัวรับกับสิ่งใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ไปด้วย 1) ทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Operation Standards Skills) 2) ทักษะด้านการนำเสนองาน(Presentation Skills) 3) ทักษะด้านจริยธรรม (Ethics Skills) 4) ทักษะด้านการปรับตัว (Adaptable Skills) 5) ทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Technology Apply Skills) 6) ทักษะด้านความหลากหลายทางภาษา (Language Diversity Skills) 7) ทักษะด้านการวิเคราะห์ (Analytic Skill) 8) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ (Business knowledge) 9) ทักษะด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Continued Learning Skills) (ประสัณห์ เชื้อพานิช, 2560)

1. ทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Operational Standards Skills) หมายถึง การปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในวิชาชีพบัญชี และเป็นเกณฑ์ในการประกอบวิชาชีพทางการบัญชี เช่นการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชีได้อย่างถูกต้อง แม่นยำที่สุด

2. ทักษะด้านการนำเสนองาน (Presentation Skills) หมายถึง ความสามารถสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียทั้ง ภายในและภายนอก รวมถึงการนำเสนอข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญที่เกี่ยวกับการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร พนักงาน ผู้ถือหุ้น นักลงทุน หน่วยงานภาครัฐ เจ้าหนี้ และธนาคาร เกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินและข้อมูลการดำเนินงานอื่น ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจและตอบสนองวัตถุประสงค์ในหน้าที่หลักของผู้บริหารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563)

3. ทักษะด้านจริยธรรม (Ethics Skills) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพโดยการแสดงออกทางพฤติกรรมทำให้ผู้ทำบัญชีปฏิบัติงานด้วยความมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีอย่างเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องไม่เปิดเผยความลับของกิจการให้ผู้อื่นทราบ มีความซื่อสัตย์ สุจริตในการทำงาน มีความรับผิดชอบและอดทนต่อการทำงาน เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินทั้งภายในภายนอกองค์กรให้มากที่สุด

4. ทักษะด้านการปรับตัว (Adaptable Skills) หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักบัญชีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและเรียนรู้ที่จะประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Technology Apply Skills) หมายถึง การนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อให้ตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจที่ซับซ้อน และการส่งข้อมูลที่รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น ดังนั้น เมื่อนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับด้านบัญชี จะทำให้ผู้ทำบัญชีมีความสะดวกมากขึ้นในการจัดทำบัญชีในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นและนำเสนอรายงานทางการเงินให้กับผู้บริหาร อย่างถูกต้องและทันเวลา

6. ทักษะด้านความหลากหลายทางภาษา (Language Diversity Skills) หมายถึง ความสามารถด้านภาษาที่สามารถสื่อสารและเข้าใจได้เมื่อมีโอกาสติดต่อประสานงานกับลูกค้าต่างประเทศ

7. ทักษะด้านการวิเคราะห์ (Analytic Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ การวิเคราะห์รายการค้า การวัดมูลค่าการรับรู้หรือเกณฑ์องค์ประกอบของงบการเงิน และการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี

8. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ (Business knowledge) หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ความรู้ด้านกฎหมาย ภาษี การตลาด และคอมพิวเตอร์ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการตั้งใจเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. ทักษะด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Continued Learning Skills) ความสามารถในการเรียนรู้จากการเรียนรู้ที่เกิดจากการที่ได้รับความรู้จากบุคคลอื่น จากประสบการณ์ตรง (Direct experience) เกิดจากสิ่งที่เราได้สัมผัสได้พบเห็นมาโดยตรงด้วยตนเอง และสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้

ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีที่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย 1) ด้านความพึงพอใจในงาน หมายถึง ความรู้สึกทางบวกต่อการทำงานของบุคคลแต่ละบุคคลที่มีต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่ ซึ่งได้รับการตอบสนองในระดับที่บุคคลนั้นต้องการ เป็นความรู้สึกเป็นสุขที่จะทำงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยมีสิ่งตอบแทนทางรูปธรรมและนามธรรมเป็นตัวจูงใจในการทำงาน 2) ด้านคุณภาพของงาน หมายถึง การทำงานด้านบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดทำบัญชีขององค์กร เพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของงานที่ทำเสร็จ โดยเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลให้มากที่สุดซึ่งคุณภาพของงานที่ทำเสร็จจะต้องมีความถูกต้องตามควร เรียบร้อย สมบูรณ์ และที่สำคัญได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้ข้อมูล 3) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ หมายถึง โอกาสที่

ได้รับความก้าวหน้าในการทำงาน อาทิ ได้รับโอกาสในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเอง การมีโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การทำงานให้สูงขึ้นหรือดีกว่าตำแหน่งงานเดิม เป็นต้น หรือการที่ผู้ปฏิบัติงานมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานให้ดีขึ้นตามลำดับ (ประภาพร วีระสอน, 2559)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าสมรรถนะของนักบัญชีมีผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงานได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพและประสบการณ์ทำงานจริงในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงจรรยาบรรณในวิชาชีพมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี (ฐิติรัตน์ มีมาก และคณะ, 2560) รวมไปถึงความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางบวกกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (จีรพัตร นพรัตน์, 2560) นอกจากนั้นความคิดสร้างสรรค์คือส่วนหนึ่งที่นักบัญชีต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับศาสตร์ความรู้ทางวิชาชีพอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอเนื่องจากสามารถกระตุ้นให้คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ การทำงานระบบใหม่ และการเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อนำไปสู่การเพิ่มสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีต่อไป สอดคล้องการศึกษาของสรัชนุช บุญวุฒิ และ ไพฑูรย์อินต๊ะขัน (2559) พบว่า นักบัญชีในยุค AEC ต้องมีคุณลักษณะและความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านภาษาและด้านความรู้ความสามารถ และพลอยรวี จันทร์ประสิทธิ์, (2557) พบว่าทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้านความรู้เชิงพาณิชย์มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยดังนี้

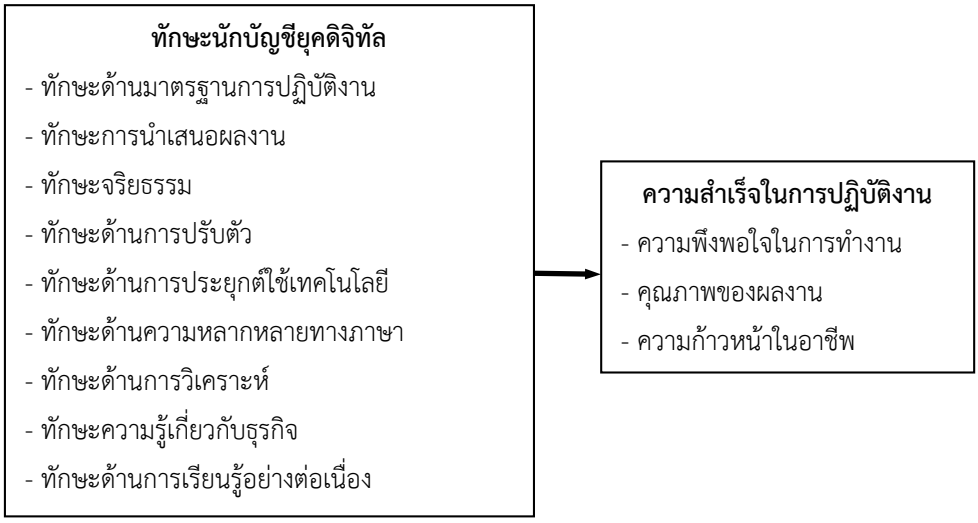
H1: ทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสำนักงานบริการบัญชีจังหวัดเชียงใหม่

H2: ทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านความพึงพอใจในการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบริการบัญชีจังหวัดเชียงใหม่

H3: ทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของผลงานของนักบัญชีในสำนักงานบริการบัญชีจังหวัดเชียงใหม่

H4: ทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านความก้าวหน้าในอาชีพของนักบัญชีในสำนักงานบริการบัญชีจังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและตัวอย่าง ได้แก่ สำนักงานบริการด้านบัญชีจังหวัดเชียงใหม่จำนวนทั้งสิ้น 121 แห่ง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2560) ตัดรายชื่อซ้ำซ้อนและเลิกกิจการเหลือจำนวน 95 แห่ง โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดเชียงใหม่เนื่องจากเป็นผู้ที่ต้องทำหน้าที่บริการจัดทำบัญชีให้แก่ธุรกิจที่รับบริการที่มีความหลากหลายประเภทจึงมีความจำเป็นต้องมีทักษะในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลและความสำเร็จในการทำงานกำหนดเป็นประเมินความคิดเห็นแบบ 5 ระดับ (Five-point Likert scale) ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชี ส่วนที่ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะนักบัญชียุคดิจิทัล ส่วนที่ 4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำงาน และส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ (Validity and Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและแก้ไขแล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับจำนวน 30 ชุดแรกมาทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้ 1) การทดสอบความตรง (Validity) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัย (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่ามีค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.605-0.955 ซึ่งค่าเกินกว่า 0.4 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือที่ใช้ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Hair et al., 2006)

และ 2) การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ทดสอบโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.638-0.943 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือที่ใช้มีความเชื่อมั่นเพียงพอ ซึ่งสะท้อนได้ถึงคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Nunnally and Bernstein, 1994) จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับถัดไป

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

ตัวแปร	ค่าความเที่ยงตรง (Factor Loadings)	ค่าความเชื่อมั่น Reliability (Alpha)
OSS	0.837-0.898	0.810
PRS	0.726-0.857	0.823
ETS	0.735-0.805	0.638
ADS	0.832-0.899	0.838
TAS	0.826-0.881	0.825
LDS	0.941-0.955	0.943
ANS	0.833-0.931	0.906
BUK	0.840-0.903	0.832
CLS	0.698-0.898	0.727
DSA	0.698-0.931	0.948
WOS	0.605-0.853	0.904
JOS	0.830-0.932	0.880
JOQ	0.839-0.886	0.817
JOC	0.801-0.889	0.768

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมไปยังประชากรและกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามออนไลน์ทางอีเมลและส่งแบบสอบถามกระดาษโดยการลงพื้นที่จริงกรณีที่ไม่มีที่อยู่อีเมลและได้มีการโทรติดตามหลังจากที่มีการส่งแบบสอบถามไปภายในสองสัปดาห์และได้รับตอบกลับจำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.52 ซึ่งมากกว่า 20 % จึงถือว่าสามารถนำไปวิเคราะห์ต่อไปได้ (Aaker, Kumer and Day, 2001) สอดคล้องกับนิศาชล รัตนมณี (2562) ได้กล่าวว่ามีการกำหนดอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามทางเว็บไซต์หรืออินเทอร์เน็ต (Web Based Questionnaire) ไว้ที่ค่าเฉลี่ยขั้นต่ำ ร้อยละ 50 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้

การทดสอบความลำเอียงจากการไม่ตอบแบบสอบถามกลับมา (Test of non-Response Bias) โดยใช้การทดสอบแบบ t-test โดยใช้ข้อมูลประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยตอบแบบสอบถามกลับมา แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือกลุ่ม ตอบกลับก่อน-ตอบกลับหลัง กลุ่มที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับมากำหนดให้เป็นกลุ่มแรก กลุ่มที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับรอบหลังกำหนดให้เป็นกลุ่มหลัง ผลการทดสอบจะต้องไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ดังนั้นจึงไม่พบปัญหาความเอนเอียงจากการไม่ตอบแบบสอบถาม (Armstrong and Overton, 1977)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้ Multiple Regressions Analysis ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมการ ดังนี้

สมการ: (ต่อ)

$$WOS = \alpha 0+\beta 1aOSS+\beta 2aPRS+\beta 3aETS+\beta a4ADS+\beta 5aTAS+\beta 6aADS+\beta 7aANS+\beta 8aBUK \beta 9aCLS+\varepsilon$$

$$JOS = \alpha 0+\beta 1bOSS+\beta 2bPRS+\beta 3bETS+\beta 4bADS+\beta 5bTAS+\beta 6bADS+\beta 7bANS+\beta 8bBUK \beta 9bCLS+\varepsilon$$

$$JOQ = \alpha 0+\beta 1cOSS+\beta 2cPRS+\beta 3cETS+\beta 4cADS+\beta 5cTAS+\beta 6cADS+ \beta 7cANS+\beta 8cBUK \beta 9cCLS+\varepsilon$$

$$JOC = \alpha 0+\beta 1dOSS+\beta 2dPRS+\beta 3d\ ETS+\beta 4dADS+\beta 5dTAS+ \beta 6dADS+ \beta 7dANS+\beta 8dBUK \beta 9dCLS+\varepsilon$$

$$WOS = \alpha 0+ \gamma 1aDAS+\varepsilon$$

$$JOS = \alpha 0+ \gamma 1bDAS+\varepsilon$$

$$JOQ = \alpha 0+ \gamma 1cDAS+\varepsilon$$

$$JOC = \alpha 0+ \gamma 1dDAS+\varepsilon$$

โดยกำหนดให้:

OSS = ทักษะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Operation Standards Skills)
PRS = ทักษะด้านการนำเสนองาน (Presentation Skills)
ETS = ทักษะด้านจริยธรรม (Ethics Skills)
ADS = ทักษะด้านการปรับตัว (Adaptable Skills)
TAS = ทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Technology Apply Skills)
LDS = ทักษะด้านความหลากหลายทางภาษา (Language Diversity Skills)
ANS = ทักษะด้านการวิเคราะห์ (Analytical Skills)
BUK = ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ (Business knowledge)
CLS = ทักษะด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Continued Learning Skills)
DAS = ทักษะนักบัญชียุคดิจิทัล (Digital accountant skills)
WOS = ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (Work Success)
JOS = ความพึงพอใจในการทำงาน (Job Satisfaction)
JOQ = คุณภาพของผลงาน (Job Quality)
JOC = ความก้าวหน้าในอาชีพ (Job Career)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 77.6 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.8 อายุระหว่าง 31-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 35.8 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 83.6 มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ35.8 มีประสบการณ์การทำงาน 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.8 เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ประเภทสามัญคิดเป็นร้อยละ 89.6 มีรูปแบบการให้บริการจัดทำบัญชีคิดเป็นร้อยละ 70.1 และให้บริการจัดทำบัญชีและสอบบัญชีคิดเป็นร้อยละ 29.9 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยแสดงดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยใช้วิธีวิเคราะห์ Pearson Product Moment Correlation

Variable	OSS	PRS	ETS	ADS	TAS	LDS	ANS	BUK	CLS	DSA	WOS	JOS	JOQ	JOC
Mean	4.10	4.04	4.50	4.23	4.26	3.24	3.89	4.09	4.22	4.60	4.20	4.28	4.16	4.05
S.D.	.587	.510	.461	.555	.620	.890	.617	.599	.551	.445	.449	.539	.551	.577
VFI	2.495	3.411	1.789	2.969	1.749	1.580	3.216	2.425	2.326	2.953	1.000	2.161	3.665	2.424
OSS														
PRS	.676**													

ตารางที่ 2 สัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยใช้วิธีวิเคราะห์ Pearson Product Moment Correlation (ต่อ)

Variable	OSS	PRS	ETS	ADS	TAS	LDS	ANS	BUK	CLS	DSA	WOS	JOS	JOQ	JOC
ETS	.520**	.538**												
ADS	.625**	.370**	.387**											
TAS	.505**	.497**	.197	.626**										
LDS	.359**	.544**	.301**	.358**	.234									
ANS	.652**	.663**	.519**	.626**	.454**	.492**								
BUK	.510**	.565**	.482**	.507**	.356**	.482**	.723**							
CLS	.603**	.518**	.560**	.528**	.364**	.325**	.665**	.626**						
DSA	.796**	.841**	.638**	787**	.624**	.656**	859**	.781**	.753**					
WOS	.709**	.616**	.513**	738**	.463**	.396**	698**	.690**	.690**	808**				
JOS	.544**	.450**	.428**	.657**	.398**	.202	.525**	.556**	.659**	.638**	.846**			
JOQ	.727**	.621**	.448**	.701**	.456**	.379**	.665**	.613**	.652**	.772**	.927**	.720**		
JOC	.596**	.549**	.473**	.590**	.368**	.452**	.645**	.645**	.512**	.716**	.860**	.524**	.724**	

*Note** p < .10, **p < .05, ***p < .01

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบโอกาสในการเกิดปัญหาความสัมพันธ์ของตัวแปร (Multicolinearity) ผลการทดสอบพบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระส่วนใหญ่ (Correlation coefficients) มีค่าต่ำกว่า 0.80 ยกเว้นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรมีค่าเท่ากับ.841 และ 859 และเมื่อพิจารณาค่า Variance Inflation factors (VIFs) มีค่าอยู่ระหว่าง 1.000–3.665 ซึ่งเป็นค่าที่น้อยกว่า 10 จึงสรุปได้ว่าไม่พบปัญหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (Hair and others, 2006) จึงทำการทดสอบสมมติฐานต่อไป

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณผลกระทบระหว่างทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ทำบัญชีของสำนักงานบริการด้านบัญชี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลด้านทักษะด้านมาตรฐานและการปฏิบัติงาน ทักษะด้านการปรับตัว และทักษะด้านความรู้เกี่ยวกับธุรกิจมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (β_{1a} = 0.282, p < 0.01; β_{4a} = 0.469, p < 0.01; β_{8a} = 0.278, p < 0.01) และทักษะด้านการปรับตัว และทักษะด้านความรู้เกี่ยวกับธุรกิจมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการทำงานด้านความพึงพอใจในงานของผู้ทำบัญชี (β_{4b} = 0.570, p < 0.01; β_{8b} = 0.241, p < 0.01; β_{9b} = 0.354, p < 0.01) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพบว่ามีตัวแปรพยากรณ์สามารถอธิบายตัวแปรตามได้เท่ากับ 72.2% และ 56.2%

สำหรับทักษะด้านการนำเสนองาน ทักษะด้านจริยธรรม ทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านความหลากหลายทางภาษา และทักษะด้านการวิเคราะห์ไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงานทั้งภาพรวมและด้านความพึงพอใจในงานของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลรายด้านที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีภาพรวมและด้านความพึงพอใจในการทำงาน

Digital accountant skills	**WOS**			**JOS**		
	Coefficients (β)	**t**	**P-value**	Coefficients (β)	**t**	**P-value**
OSS	.282***	2.753	.008	.124	.690	.341
PRS	-.187	-1.558	.125	-.252	-1.673	.100
ETS	.056	.649	.519	.071	.651	.518
ADS	.469***	4.194	.000	.570***	4.061	.000
TAS	-.070	-.821	.415	-.053	-.489	.627
LDS	.029	.358	.722	-.088	-.859	.394
ANS	.022	.190	.850	-.125	-.855	.396
BUK	.278***	2.750	.008	.241**	1.903	.062
CLS	.165	1.668	.101	.354***	2.847	.006
R^2		.760			.622	
Adj R^2		.722			.562	
F		20.058			10.403	
Sig of F		.000			.000	

*Note** p < .10, **p < .05, ***p < .01

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลรายด้านที่มีผลกระทบต่อด้านคุณภาพของงานและความก้าวหน้าในอาชีพ

Digital accountant skills	JOQ			JOC		
	Coefficients (β)	t	P-value	Coefficients (β)	t	P-value
OSS	.375***	3.217	.002	.242*	1.771	.082
PRS	-.067	-.489	.626	-.174	-1.094	.279
ETS	-.044	-.445	.658	.119	1.027	.309
ADS	.361***	2.836	.006	.311**	2.094	.041
TAS	-.068	-.697	.489	-.064	-.564	.575
LDS	.021	.228	.821	.136	1.254	.215
ANS	.039	.295	.769	.136	.876	.385
BUK	.170	1.481	.144	.316**	2.353	.022
CLS	.179	1.588	.118	-.083	-.631	.531
R^2		.689			.575	
Adj R^2		.640			.508	
F		14.015			8.570	
Sig of F		.00			.000	

*Note** p < .10, **p < .05, ***p < .01

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลกระทบต่อด้านคุณภาพของงานและความก้าวหน้าในอาชีพของผู้ทำบัญชีของสำนักงานบริการด้านบัญชี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะของนักบัญชียุคดิจิทัลด้านทักษะด้านมาตรฐานและการปฏิบัติงานและทักษะด้านการปรับตัว มีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการทำงานด้านคุณภาพของงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (β_{1c} = 0.375, p < 0.01; β_{4c} = 0.361, p < 0.01) ด้านทักษะด้านมาตรฐานและการปฏิบัติงาน และทักษะด้านการปรับตัว และทักษะด้านความรู้เกี่ยวกับธุรกิจมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการทำงานด้านความพึงพอใจในงานของผู้ทำบัญชี(β_{1d} = 0.242, p < 0.10 (β_{4c} = 0.311, p < 0.05; β_{8c} = 0.316, p < 0.05) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.10 และ 0.05 โดยพบว่ามีตัวแปรพยากรณ์สามารถอธิบายตัวแปรตามได้เท่ากับ 64.0% และ 50.8%

สำหรับทักษะด้านการนำเสนองาน ทักษะด้านจริยธรรม ทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านความหลากหลายทางภาษา และทักษะด้านการวิเคราะห์ และทักษะด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงานด้านคุณภาพของงานและความก้าวหน้าในอาชีพของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลโดยรวมที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีภาพรวมและด้านความพึงพอใจในการทำงาน

Digital Accountant skills	**WOS**			**JOS**		
	Coefficients (γ)	**t**	**P-value**	Coefficients (γ)	**t**	**P-value**
DAS	.808***	11.052	.000	.638***	6.673	.000
R^2		.653			.407	
Adj R^2		.647			.397	
F		122.150			44.531	
Sig of F		.000			.000	

*Note** * p < .10, **p < .05, ***p < .01

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลโดยรวมที่มีผลกระทบต่อด้านคุณภาพของงานและความก้าวหน้าในอาชีพ

Digital accountant skills	**JOQ**			**JOC**		
	Coefficients (γ)	**t**	**P-value**	Coefficients (γ)	**t**	**P-value**
DAS	.772***	9.780	.000	.761***	8.278	.000
R^2		.595			.513	
Adj R^2		.589			.506	
F		95.649			68.532	
Sig of F		.000			.000	

*Note** * p < .10, **p < .05, ***p < .01

ตารางที่ 5 พบว่าทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลโดยรวมมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีภาพรวมและด้านความพึงพอใจในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (γ_{1a} = 0.808, p < 0.01; γ_{1b} = 0.638, p < 0.01) จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 และ 2 และตารางที่ 6 พบว่าทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลโดยรวมมีผลกระทบเชิงบวกต่อด้านคุณภาพของงานและความก้าวหน้าในอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (γ_{1c} = 0.772, p < 0.01; γ_{1d} = 0.761, p < 0.01) จึงยอมรับสมมติฐานที่ 3 และ 4 สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญช่วง ศรีธรราษฎร์ (2561) พบว่าสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านทักษะทางวิชาชีพ ความรู้ในวิชาชีพ จริยธรรมในวิชาชีพ การจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชี การตรวจสอบภายใน และการวางแผนกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือเมื่อเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับ สนทนา สุขใจ และ ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล, (2019) พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้านความรู้และด้านจริยธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานด้านบริการและคุณลักษณะด้านการประสานงาน ด้านภาษา ด้านจริยธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานการปฏิบัติการ

สรุปผลการวิจัยและอภิปราย (Conclusions and Discussions)

บทบาทของนักบัญชีในปัจจุบันต้องทำหน้าที่เป็นคู่คิดผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความรอบรู้เกี่ยวกับธุรกิจและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นความรู้ด้านกฎหมาย ภาษี การตลาด และคอมพิวเตอร์ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการตั้งใจเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นนักบัญชีมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการทบทวนทักษะเพื่ออนาคต (Reskill) เพื่อตอบสนองความต้องการของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนมากขึ้น (ราชิต ไชยรัตน์, 2563) สอดคล้องกับ นันทวรรณ บุญช่วย (2563) เสนอว่านักบัญชียุคเทคโนโลยีพลิกผันต้องมีการพัฒนาทักษะใหม่ในอนาคต (Reskill) และพัฒนาทักษะให้มากกว่าเดิม (Upskill) โดยต้องมีทักษะความเป็นเพื่อนคู่คิดแก่ผู้ประกอบการสามารถคิดวิเคราะห์ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานบัญชีให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับตัวและการเปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นการใช้ Big data, data analytics IA กับ Machine Learning, Block chain เป็นต้น หากนักบัญชีสามารถเรียนรู้ที่จะประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานซึ่งจะช่วยให้สามารถเพิ่มมาตรฐานและการปฏิบัติงานทางบัญชีได้มากขึ้น นอกจากนั้นจะต้องรู้จักวิเคราะห์แยกแยะเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจโดยอาศัยการตีความด้วยความเข้าใจและสามารถปรับเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจเข้ากับแม่บทหรือมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายการได้ (ราชิต ไชยรัตน์, 2563) เนื่องจากการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้นธุรกิจแต่ละประเภทจะมีกฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันออกไป เช่น ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (Bitcoin) นักบัญชีจำเป็นต้องมี

การศึกษามาตรฐานการบัญชี เช่นการรับรู้รายได้ตาม TFRS 15 รวมถึงการพัฒนาทักษะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

สำหรับการศึกษาครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่และเป็นผู้ทำบัญชีการเงินเท่านั้นในอนาคตอาจมีการขยายกลุ่มตัวอย่างมากขึ้นและขยายขอบเขตการศึกษาไปยังกลุ่มนักบัญชีบริหารซึ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลภายในกิจการอาจมีข้อค้นพบใหม่ ๆ ต่างจากครั้งนี้

ข้อเสนอแนะและข้อจำกัดของการวิจัย (Recommendations and Limitations)

1. ข้อเสนอแนะเชิงทฤษฎีการศึกษานี้ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) ในการเชื่อมโยงกรอบแนวคิดการวิจัยจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นได้ว่าหากนักบัญชีมีการเรียนรู้อย่างเป็นระบบแล้วจะส่งผลให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์ การฝึกฝน เรียนรู้จากสถานการณ์ของปัญหาจะทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนและพัฒนาตนเองนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นกว่าเดิมดังนั้นงานวิจัยในอนาคตสามารถใช้ทฤษฎีนี้อธิบายความสัมพันธ์ของทักษะหรือสมรรถนะทางการบัญชีหรือสมรรถนะในศาสตร์ด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของนักบัญชี หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมนักบัญชีให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องรวมถึงสถาบันการศึกษาที่ต้องการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อรองรับเศรษฐกิจยุคดิจิทัลต่อไป

องค์ความรู้ใหม่จากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ คือทักษะของนักบัญชีจะช่วยให้เกิดความสำเร็จในการทำงานนั้นต้องอาศัยการบูรณาการทักษะเข้าด้วยกันจึงจะประสบความสำเร็จในการทำงาน หากนักบัญชีมีทักษะทางบัญชีเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถแข่งขันได้เพราะในอนาคตการทำบัญชีจะมีการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์มากขึ้นจึงจะเห็นได้ว่าในยุคที่เต็มไปด้วยความพลิกผันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนักบัญชีต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองตามไปด้วยเช่นกัน การบูรณาการทักษะที่สำคัญจึงจำเป็นต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียุคใหม่นี้

รายการอ้างอิง

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2562, มกราคม 20) กรมพัฒน์ฯ พลิกโฉมสำนักงานบัญชีไทยสู่ Digital Firm สืบค้นจาก https://dbd.go.th/ewt_news.php?nid=469404627&filename=index

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2562, มกราคม 20) การจดทะเบียนธุรกิจ. ประจำเดือนกรกฎาคม 2562 สืบค้นจาก https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=469415870

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2562, มกราคม 20) สถิติการจดทะเบียนนิติบุคคลรายจังหวัด. ประจำเดือนธันวาคม 2562 สืบค้นจาก https://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=1459

จีรพัตร นพรัตน์. (2560). *อิทธิพลที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการเบิกจ่ายเงินในระบบ GFMIS ของกองทัพภาคที่ 3. การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ*. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ฐิติรัตน์ มีมาก, อภิชาต บุญเกิด, รัฐวุฒิ โพธิกำจร, ประภัสสร ตันติพันธวดี, สกลเกียรติ สังวรกิตติวุฒิ, และรัชนีกร จันทิมิ (2560). ผลกระทบของจรรยาบรรณของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ.* 3(1), 150-164,

ณัฏฐณิชา คล้ายแก้ว. (2561). *ผลกระทบสมรรถนะของผู้สอบบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ธนิศร์ วินิจสร (2562) ปรับมุมมองส่องโลกดิจิทัล. *จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, 83 (Nov), 8-9.

นันทวรรณ บุญช่วย (2563) *ยุคพลิกผันทางเทคโนโลยีกับการพัฒนานักบัญชีนวัตกร. วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์,* มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 3(1), 15-26.

นิศาชล รัตนมณี. (2562). อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณ. *Journal of Humanities and Social Sciences, Thonburi University.* 18(1), 181-188

บุญช่วง ศรีธรราษฎร์ (2561) ผลกระทบของสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือเมื่อเปิดเสรีทางการเศรษฐกิจ. *วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ* มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 5(1), 58-72.

ประภาพร วีระสอน. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประสัณห์ เชื้อพานิช (2560) บทบาทนักบัญชีในยุค Digital Transformation. *จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, 72(2), 18.

พรรณี วรวุฒิจงสถิต (2561) การประกอบธุรกิจ สินทรัพย์ดิจิทัล. *จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์* 67(2), 10-11.

พลอยรวี จันทร์ประสิทธิ์, ปพฤกษ์ อุตสาหะวาณิชกิจ, และศุทธินี ปราชญ์ศรีภูมิ. (2557). *ผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทสำรวจปิโตรเลียมในประเทศไทย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 33(2), 281-291.

พิชัย ชุณหวชิร (2561) ก้าวสู่นักบัญชี แห่งโลกอนาคต. *จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, 71, (Nov) 19.

ราชิต ไชยรัตน์ (2563) *บทบาทนักบัญชีในโลกอนาคต...จากนักบัญชีสู่ นักบัญชีนวัตกร.* สืบค้นจาก https://www.accrevo.com/articles/item/58_

สนทนา สุขใจ และ ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2562) การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2019” สืบค้นจาก http://journalgrad.ssru.ac.th/index.php/miniconference/article/view/2086

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2563, มีนาคม 26) *พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543. สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, สืบค้นจาก https://www.tfac.or.th/Article/Detail/77007

สรัชนุช บุญวุฒิ และ ไพฑูรย์ อินต๊ะขัน (2559) การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของนักบัญชียุคใหม่ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่,* มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 9(1) 167-177.

Aaker, D. A., Kumar, V. and Day, G. S. (2001). *Marketing Research*. New York: John Wiley and Sons.

Hair, J. F. and others. (2006). *Multivariate Data Analysis*. (6thed). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.

Nunnally, J. C., and I. H. Bernstein. (1994). *Psychometric Theory*. New York: McGraw-Hill.

Armstong.J. Scott & Overton, Terry S. (1977). Estimating nonresponse bias in mail surveys. *Journal of Marketing Research*, 14, 396-402.